

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

8. Halász, Gábor, and Alain Michel. "Key Competences in Europe: interpretation, policy formulation and implementation." *European Journal of Education* 46.3 (2011): 289-306.

9. Vnukova, Nataliya, et al. "The Influence of Competence Potential of Changes in Higher Education on the Training of Specialists for Entrepreneurship." *Marketing of Scientific and Research Organizations* 38.4 (2020): 49-68.

УДК 378.147:614.8

**ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО
ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»**

**С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Постановка проблеми. Сучасні вимоги до затребуваного на ринку фахівця – це його здатність до самореалізації в різних життєвих ситуаціях. Тому переформатування вищої школи з закладу «передачі накопичених знань» до закладу з «допомоги розвитку потенціалу самореалізації» фахівців є дуже важливим кроком у майбутнє. Адже під час підготовки до професійної діяльності здобувач вищої освіти має засвоїти не тільки базові знання та навчитися самостійно визначати цілі, але також обирати шляхи їх оптимальної реалізації та долати перешкоди. Також важливо навчитися робити висновки відносно доцільності прийнятих рішень. Така ситуація свідчить про важливість педагогічного супроводу підготовки здобувачів вищої освіти з набуття знань щодо правил безпечної життєдіяльності в любых ситуаціях та середовищі – як у виробничому, так і соціальному та побутовому.

Виклад основного матеріалу. Нині дисципліни «Безпека життєдіяльності» та «Основи охорони праці» об'єднані в одну нормативну (обов'язкову) дисципліну «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» для студентів закладів вищої освіти, яку включено в освітньо-професійні програми підготовки фахівців будь-якої спеціальності та напряму спеціалізації. Це комплексна гуманітарно-технічна дисципліна, яка вивчає наукові основи взаємодії людини з соціосферою, біосферою і техносферою з метою розширення творчих можливостей майбутніх фахівців під час вибору стратегії і тактики забезпечення безпеки життя і діяльності, а також виховання усвідомлення того, що людина, її здоров'я та життя - найбільша цінність у суспільстві.

На сьогоднішній день в нормативних документах визначено тільки термін «психолого-педагогічний супровід». Відповідно до статті 1 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» [1] - це системна діяльність практичного психолога та корекційного педагога, спрямована на створення комплексної системи клініко-психологічних, психолого-педагогічних і психотерапевтичних умов, що сприяють засвоєнню знань,

умінь і навичок, успішній адаптації, реабілітації, особистісному становленню особи, нормалізації сімейних стосунків, її інтеграції в соціум.

Термін «педагогічний супровід» запропоновано у праці І.П. Краснощок та Т.О. Кравцової [2] як цілеспрямовану, безперервну суб'єкт-суб'єктну взаємодію педагогів і студента, яка спроектована на основі системної діагностики інтересів, здібностей, прагнень майбутнього фахівця та здійснюється через створення умов для розкриття й реалізації особистісного потенціалу останнього в середовищі закладу вищої освіти на всіх етапах безперервної освіти завдяки набуттю ним досвіду самостійного й відповідального розв'язання актуальних проблем розвитку й саморозвитку, що постають у процесі професійної підготовки.

Тракувати визначення педагогічного супроводу можна як специфічний вид педагогічної діяльності. Діяльність педагогів допомагає майбутнім фахівцям отримувати досвід прийняття оптимальних рішень не тільки щодо вибору власного шляху найповнішої самореалізації під час професійної освіти та подолання перешкод на обраному шляху самореалізації, але й набуттю професійних компетенцій. Особливого значення педагогічний супровід набуває при вивченні дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» у зв'язку з інклюзивною освітою у закладах вищої освіти.

Недоліками у знаннях студентів з дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», як показує практика, є фрагментарність, формалізм, невміння аналізувати, узагальнювати, застосовувати вивчене на практиці або у нестандартних ситуаціях. Однією з причин такого становища є невміння студентів застосовувати здобуті відомості і пов'язувати їх між собою. Адже отримана інформація для студентів часто залишається сумою фактів, понять, законів, які мало пов'язані. В їх свідомості утворюється не гнучка, рухлива система знань, а механічна сукупність переважно ізольованих блоків інформації з окремих курсів. Проте, розрізнені та непов'язані між собою знання не можуть вважатися компетентними у повному розумінні слова.

Постійне зростання складності діяльності сучасної людини та її негативних наслідків для навколишнього середовища та самого життя людини зумовили потребу в розкритті всієї сфери небезпечного прояву виробничих, медико-біологічних та соціальних проблем. Допомога в усвідомленні загроз покладається на педагогів, оскільки це фахівці, для яких проблема безпечної життєдіяльності набуває масштабних розмірів. На них покладається відповідальність навчити їх базовим прийомам і методикам захисту не тільки власної особистості, але й підпорядкованим їм підлеглим.

В результаті вивчення курсу «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» студенти отримують не тільки знання законодавчої бази щодо безпеки, але й вміння орієнтуватися в основних методах оцінки ризику виникнення надзвичайних ситуацій і системах забезпечення техногенної безпеки; надавати домедичну допомогу собі та постраждалим від нещасного випадку та аварії на виробництві; організовувати вирішення питань безпеки в надзвичайних ситуаціях; організовувати вирішення питань охорони праці на

виробництві (в організації); впроваджувати безпечні технології, вибирати оптимальні умови і режими праці, проектувати та організовувати робочі місця на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці; обґрунтовувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності).

Висновки. Усвідомлення студентом причинно-наслідкових зв'язків у процесі набуття знань і вмінь дозволяє скоригувати та вибудувати перспективні цілі освітньої діяльності з врахуванням набутого досвіду, формуванню компетенцій для майбутньої професійної діяльності. З позиції викладача закладу вищої освіти організація діяльності по набуттю знань та спілкування зі студентом дозволяють оцінити ефективність педагогічних методів і засобів супроводу самореалізації майбутніх фахівців та відкоригувати їх у відповідності із новими потребами, інтересами, можливостями майбутніх фахівців. Такі підходи до викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» допоможуть підвищити якість вищої освіти через забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Література

1. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Краснощок І.П., Кравцова Т.О. Педагогічний супровід самореалізації майбутніх фахівців. //Рідна школа. – 2019. - №2. - С. 34-38.

УДК 005.336.5:378.2-021.383

ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ПРОЄКТУВАННІ

І.В. Мельник, О.О. Коваленко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Кваліфікаційні вимоги до магістра технологічного напрямку визначають знання і вміння його як професіонала в галузях виробничої, науково-дослідницької й проєктної діяльності, що пов'язані з організацією та керуванням технологічними процесами виробництва і переробки сільськогосподарської продукції, їх оптимізацією на основі комплексного підходу і реалізації, сучасних техніко-технологічних рішень.

Факторами формування дослідницьких вмінь спільно з учбовими є:

- орієнтація на розв'язання пізнавальних і професійних суперечностей в освітньому процесі;
- самостійний характер рішень студентом професійно важливих задач;
- прогнозування результатів учбової і науково-дослідницької діяльності;
- комплексна мотивація професійно-спрямованого самодослідження.

206	ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ НАУКОВИХ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НА БАЗІ НАВЧАЛЬНО- НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ КАФЕДРИ ТЕПЛОФІЗИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ Ю.В. Семенюк, В.П. Желєзний, Д.О. Івченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	455
207	РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО ФАХІВЦЯ О.М. Голодону, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	456
208	ЯК ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЬ ВИПУСКНИКА СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» НА РИНКУ ПРАЦІ Ю.О. Яковлев, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	459
209	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ХО- ЛОДИЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ» Н.В. Доценко, О.М. Мирошніченко, Т.А. Афанасьєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	461
210	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ВИЩОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ Т.А. Манолі, С.А. Памбук, Т.І. Нікітчина, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	464
211	ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	466
212	ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАГІСТРІВ- ТЕХНОЛОГІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ПРОЄКТУВАННІ І.В. Мельник, О.О. Коваленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	468
213	ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-АНДРАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.І. Олійник, Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж», м. Покровськ, Н.В. Гончарова, Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ	470
214	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ О.А. Куленко, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава	473
215	САМООСВІТА ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ Т.М. Афанасьєва, Н.В. Доценко, Г.О. Саркісян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	477
216	ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ЗВО Н.К. Черно, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	479

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ